

(อม.๒๙)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๓/๒๕๕๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕๕/๒๕๕๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓๐ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒

อัยการสูงสุด

โจทก์

ระหว่าง

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ที่ ๑ ร้อยโท สุขาย เขาววิศิษฐ ที่ ๒
 นายวิโรจน์ นวลแข ที่ ๓ นายมัชฌิมา กุญชร ณ อยุธยา ที่ ๔
 นายพงศธร สิริโยธิน ที่ ๕ นายนรินทร์ ดรุษย์ธร ที่ ๖
 นางนงนุช เทียนไพฑูรย์ ที่ ๗ นายโสมนัส หรือธัญพบ ชูติมา ที่ ๘
 นายสุวิทย์ อุดมทรัพย์ ที่ ๙ นายวันชัย ธนิตติราภรณ์ ที่ ๑๐
 นายบุญเลิศ ศรีเจริญ ที่ ๑๑ นายไพโรจน์ รัตนะโสภากา ที่ ๑๒
 นายประพันธ์พงศ์ ปราโมทย์กุล ที่ ๑๓ นางสาวกุลวดี สุวรรณวงศ์ ที่ ๑๔
 นางสาวรัตน์ ธรรมรัตน์พคุณ ที่ ๑๕ นายประวิทย์ อติตโต ที่ ๑๖
 นางศิริวรรณ ชินอิสระยศ ที่ ๑๗
 บริษัท อาร์เค โปรเฟสชันนัล จำกัด ที่ ๑๘
 บริษัท โกลเด้น เทคโนโลยี อินดัสเทรียล พาร์ค จำกัด ที่ ๑๙
 บริษัท กฤษตามหานคร จำกัด (มหาชน) ที่ ๒๐
 บริษัท โบนัส บอร์น จำกัด ที่ ๒๑
 บริษัท แกรนด์ คอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่น จำกัด ที่ ๒๒
 นายสุบิน แสงสุวรรณเมฆา ที่ ๒๓ นายบัญชา ยินดี ที่ ๒๔
 นายวิชัย กฤษดาธานนท์ ที่ ๒๕ นายรัชฎา กฤษดาธานนท์ ที่ ๒๖
 นายไมตรี เหลืองนิมิตมาศ ที่ ๒๗

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ยักยอก ความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ความผิดต่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ผู้เสียหาย เป็นองค์การหรือหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ และเป็นธนาคารพาณิชย์ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ จำเลยที่ ๑ ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และเป็นเจ้าพนักงาน ตามกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุมตรวจสอบธนาคารผู้เสียหาย จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๗ เป็นพนักงานของธนาคารผู้เสียหายมีหน้าที่จัดการ ดูแล ครอบครองทรัพย์สินของธนาคารผู้เสียหาย และรับผิดชอบในการดำเนินงานของธนาคารผู้เสียหาย โดยจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการธนาคารผู้เสียหายและเป็นกรรมการบริหาร มีจำเลยที่ ๒ เป็นประธานกรรมการบริหาร และจำเลยที่ ๓ เป็นกรรมการผู้จัดการอีกตำแหน่งหนึ่งซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบ ในการดำเนินงานทั้งปวงตลอดจนบังคับบัญชาพนักงานธนาคารผู้เสียหาย จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๒ เป็นกรรมการสินเชื่อ มีจำเลยที่ ๕ เป็นประธาน จำเลยที่ ๑๒ ถึงที่ ๑๗ ทำหน้าที่รับผิดชอบ ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจขนาดใหญ่ตั้งแต่เริ่มเป็นลูกค้าจนชำระหนี้เสร็จสิ้น จำเลยที่ ๑๘ และที่ ๑๙ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดมีจำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัดมีจำเลยที่ ๑๘ ที่ ๑๙ ที่ ๒๑ และที่ ๒๒ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลในเครือของจำเลยที่ ๒๐ โดยมีจำเลยที่ ๒๕ เป็นผู้บริหารกลุ่มบริษัทในเครือ จำเลยที่ ๒๐ ทั้งหมด จำเลยที่ ๒๐ มีผลการดำเนินการและฐานะทางการเงินประสบผลขาดทุนมาโดยตลอด และอยู่ในเกณฑ์อาจถูกเพิกถอนจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงต้องจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการโดยการเพิ่มทุน ลดทุน ซึ่งจำเลยที่ ๒๐ ต้องรวบรวมหุ้นทั้งหมดให้ได้สัดส่วน สามในสี่ของทุนทั้งหมดเพื่อใช้ลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น จำเลยที่ ๒๐ จึงต้องขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน เพื่อนำมาใช้ในการซื้อหุ้นบุริมสิทธิคืนจากสถาบันการเงินหลายแห่ง รวมทั้งธนาคารผู้เสียหายด้วย

แต่จำเลยที่ ๒๐ ไม่อยู่ในฐานะที่จะขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ จึงต้องให้กลุ่มบริษัทในเครือดำเนินการแทน ดังนั้น เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ เวลากลางวันติดต่อกัน จำเลยทั้งสี่สืบเจตได้ร่วมกันกระทำความผิด โดยแบ่งหน้าที่กันทำ โดยจำเลยที่ ๑ ในฐานะนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตและมิชอบ เข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้อื่น โดยสั่งการผ่านไปทางจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ให้อนุมัติสินเชื่อตามโครงการที่จำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ เสนอแล้วจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๗ ซึ่งเป็นพนักงานของธนาคารผู้เสียหายอันเป็นอาชีพที่ไว้วางใจของประชาชน ได้ครอบครองทรัพย์สินและรับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของธนาคารผู้เสียหายร่วมกันเบียดบังยกเอาเงินของธนาคารผู้เสียหายเป็นของตนและจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ ด้วยการให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ โดยทุจริตและมิชอบ โดยการกระทำความผิดหน้าที่ ละเว้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ทั่วไปของธนาคารพาณิชย์พึงปฏิบัติ และจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ ร่วมกันและสนับสนุนจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๑๗ กระทำความผิดด้วยการเสนอโครงการเพื่อขอสินเชื่อโดยทุจริตและมิชอบ และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วได้นำเงินไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องโดยทุจริต เป็นเหตุให้ธนาคารผู้เสียหายผู้ถือหุ้น และประชาชนผู้ฝากเงินได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑๐,๐๕๔,๔๖๗,๔๘๐ บาท โดยมีรายละเอียดของการกระทำคือ

เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางวันติดต่อกัน จำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๗ ร่วมกันอนุมัติสินเชื่อ ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๑๘ โดยจำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ ๑๘ และในฐานะส่วนตัว เพื่อนำเงินไปซื้อที่ดิน โดยไม่มีการวิเคราะห์ถึงฐานะทางการเงิน ความสามารถในการชำระหนี้ วัตถุประสงค์ของการใช้สินเชื่อ แหล่งเงินทุนที่จะชำระหนี้ และไม่ควบคุมติดตามดูแลสินเชื่อหลังการอนุมัติโดยใกล้ชิด รวมทั้งไม่เรียกหลักประกันให้ค้ำหน้า เพื่อรักษาผลประโยชน์ของธนาคารผู้เสียหายมิให้เสียหายตามกระบวนการมาตรฐาน ระเบียบ คำสั่ง และนโยบายสินเชื่อที่ธนาคารผู้เสียหายธนาคารแห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เมื่อได้รับสินเชื่อแล้ว จำเลยที่ ๑๘ ไม่นำเงินไปซื้อที่ดินตามที่ขออนุมัติ กลับโอนให้จำเลยที่ ๒๑ ที่ ๒๕ และพวกพ้อง เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต เป็นเหตุให้ธนาคารผู้เสียหายได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

เมื่อระหว่างวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ เวลากลางวันติดต่อกัน จำเลยที่ ๑ สั่งการให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๗ อนุมัติสินเชื่อตามที่จำเลยที่ ๑๘

ถึงที่ ๒๗ เสนอ แล้วจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๑๗ ร่วมกันอนุมัติสินเชื่อ ๙,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นวงเงินปลดภาระหนี้ (Refinance) จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซื้อที่ดิน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พัฒนาสาธารณูปโภค ๑,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๑๙ โดยจำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ ๑๙ และในฐานะส่วนตัว โดยไม่มีการวิเคราะห์ถึงฐานะทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ ความเป็นไปได้ และวัตถุประสงค์ของโครงการแหล่งเงินทุนที่จะชำระหนี้คืน ไม่ตรวจสอบยอดหนี้ที่แท้จริงที่จำเลยที่ ๑๙ มีอยู่กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งหากตรวจสอบแล้วก็สามารถทราบได้ว่า จำเลยที่ ๑๙ มีหนี้ที่ต้องชำระให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เพียง ๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งไม่ตรวจสอบและประเมินที่ดิน ซึ่งใช้เป็นหลักประกันตามระเบียบของธนาคารผู้เสียหาย เป็นเหตุให้มีการรับรองราคาประเมินที่ดินหลักประกันสูงถึง ๑๔,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ความจริงแล้วราคาที่ดินหลักประกันมีมูลค่าที่แท้จริง ๔,๖๐๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ธนาคารผู้เสียหายได้จ่ายเงินตามวงเงินสินเชื่อให้แก่จำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ เป็นเงินชำระหนี้ให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ๘,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ค่าซื้อที่ดิน ๓๖๘,๗๓๒,๑๐๐ บาท แล้วจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ นำเงินไปชำระหนี้ให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ๔,๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ นำไปซื้อหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ คืนจากสถาบันการเงินต่าง ๆ โดยแบ่งหน้าที่ให้จำเลยที่ ๒๑ นำเงิน ๑,๐๑๐,๕๓๖,๐๐๐ บาท ไปวางมัดจำและชำระค่าหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ให้ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนกับพวกพ้อง เป็นเหตุให้ธนาคารผู้เสียหายได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๘,๓๖๘,๗๓๒,๑๐๐ บาท

เมื่อระหว่างวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ เวลากลางวันติดต่อกัน จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ขายหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ที่ธนาคารผู้เสียหายถือครองอยู่ ๑๑๘,๕๗๓,๕๓๘ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑,๑๘๕,๗๓๕,๓๘๐ บาท ให้แก่จำเลยที่ ๒๒ ให้เครดิตการชำระเงินค่าหุ้นภายใน ๔ เดือน โดยไม่มีหลักทรัพย์เป็นประกัน จึงเป็นการขายหุ้นในลักษณะการให้สินเชื่อตามระเบียบ คำสั่ง และนโยบายสินเชื่อของธนาคารผู้เสียหาย โดยไม่มีการวิเคราะห์ฐานะและความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๒๒ ทั้งเป็นการขัดกับวิधिปฏิบัติปกติในเรื่องการขายหุ้นที่ต้องชำระราคาหุ้นทันทีที่ซื้อขาย รวมทั้งสถาบันการเงินอื่นที่ถือครองหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ในช่วงนั้นขายหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ แก่ผู้ซื้อหุ้น ซึ่งเป็นบริษัทในเครือจำเลยที่ ๒๐ ก็ได้รับชำระค่าหุ้นทันทีที่ซื้อขายทั้งหมด นอกจากนั้นจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ มอบฉันทะ

ให้จำเลยที่ ๒๒ โดยจำเลยที่ ๒๗ ในฐานะผู้แทนของจำเลยที่ ๒๒ และในฐานะส่วนตัวใช้สิทธิลงคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๒๐ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายเนื่องจากธนาคารผู้เสียหายยังไม่ได้รับชำระเงินค่าหุ้น ๑,๑๘๕,๗๓๕,๓๘๐ บาท เหตุเกิดที่แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา และแขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร เกี่ยวพันกัน จำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑/๒๕๕๐, อม. ๑๐/๒๕๕๒ และจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๕๑ ของศาลนี้ ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒, ๑๕๗, ๓๕๒, ๓๕๓ และ ๓๕๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔, ๘ และ ๑๑ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๐๗, ๓๐๘, ๓๑๑, ๓๑๓ และ ๓๑๕ พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๕, ๙๑ นับโทษจำเลยที่ ๑ คดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑/๒๕๕๐ อม. ๑๐/๒๕๕๒ และจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๕๑ ของศาลนี้ ให้จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๒๗ ร่วมกันคืนหรือใช้เงิน ๑๐,๐๕๔,๔๖๗,๔๘๐ บาท แก่ธนาคารผู้เสียหาย

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลยที่ ๑ ทราบโดยชอบแล้ว จำเลยที่ ๑ ไม่มาศาล จึงออกหมายจับจำเลยที่ ๑ แต่ไม่สามารถติดตามจับจำเลยที่ ๑ ได้ภายในกำหนด จึงจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ ๑ ออกจากสารบบความชั่วคราว จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๒๗ ให้การปฏิเสธ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไต่สวนแล้วพิพากษาลงโทษจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ และที่ ๑๒ ว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๓ ประกอบมาตรา ๓๐๗ และมาตรา ๓๐๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๓ ประกอบมาตรา ๓๕๔ และจำเลยที่ ๓ ว่ามีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๘ อีกบทหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ให้จำคุกจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ และที่ ๑๒ คนละ ๑๘ ปี จำเลยที่ ๕ ที่ ๘ ถึงที่ ๑๑ และที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๗ มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิด

ของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๕ ประกอบมาตรา ๓๐๗ และมาตรา ๓๐๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๓ และมาตรา ๓๕๔ ประกอบมาตรา ๘๖ เป็นการกระทำความผิด เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ ให้จำคุกจำเลยที่ ๕ ที่ ๘ ถึงที่ ๑๑ และที่ ๑๓ ถึงที่ ๑๗ คนละ ๑๒ ปี สำหรับจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๗ มีความผิด ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ และมาตรา ๑๑ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๑๕ ประกอบมาตรา ๓๐๗ และมาตรา ๓๐๘ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๓ และมาตรา ๓๕๔ ประกอบมาตรา ๘๖ เป็นการกระทำความผิด เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๔ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ โดยจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๒ ซึ่งเป็นนิติบุคคลให้ปรับรายละ ๒๖,๐๐๐ บาท ส่วนจำเลยที่ ๒๓ ถึงที่ ๒๗ ให้จำคุก คนละ ๑๒ ปี ให้จำเลยที่ ๒๐ ที่ ๒๕ และที่ ๒๖ ร่วมกันค้ำเงิน ๑๐,๐๐๔,๔๖๗,๔๘๐ บาท แก่ธนาคารผู้เสียหาย โดยให้จำเลยที่ ๓ ที่ ๒๒ และที่ ๒๗ ร่วมรับผิดชอบ ๙,๕๕๔,๔๖๗,๔๘๐ บาท จำเลยที่ ๑๒ ถึงที่ ๑๗ ที่ ๒๑ ที่ ๒๓ และที่ ๒๔ ร่วมรับผิดชอบ ๘,๘๑๘,๗๓๒,๑๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๘ ร่วมรับผิดชอบ ๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจำเลยที่ ๒ ที่ ๔ ที่ ๕ ที่ ๘ ถึงที่ ๑๑ และที่ ๑๙ ร่วมรับผิดชอบ ๘,๓๖๘,๗๓๒,๑๐๐ บาท ซึ่งเงินส่วนนี้ถ้าธนาคารผู้เสียหายได้รับชำระคืนแล้วเป็นจำนวนเท่าใด ก็ให้หักออกจากจำนวนที่สั่งให้ใช้คืนตามส่วน หากจำเลยที่ ๑๘ ถึงที่ ๒๒ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ข้อหาและคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก สำหรับจำเลยที่ ๖ และที่ ๗ ให้ยกฟ้อง

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ตั้งก่ามาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้ศาลพิจารณาคดีโดยไม่จำต้องกระทำต่อหน้าจำเลยได้

โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ยกคดีสำหรับจำเลยที่ ๑ ขึ้นพิจารณาใหม่ ศาลอนุญาต

จำเลยที่ ๑ ไม่มาศาลในวันนัดพิจารณาครั้งแรก ถือว่าจำเลยที่ ๑ ให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๓ วรรคสาม โดยจำเลยที่ ๑ ตั้งทนายความเข้ามาดำเนินคดีแทนและให้การปฏิเสธตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง

ทางไต่สวนพยานหลักฐานจากการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ประกอบรายงานการตรวจสอบไต่สวนของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) และคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในคดีนี้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ ๑ ในคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑/๒๕๕๐ อม. ๑๐/๒๕๕๒ และจำเลยในคดีหมายเลขดำที่ อม. ๙/๒๕๕๑ ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่โจทก์ขอให้รับโทษต่อ ธนาคารผู้เสียหายเป็นบริษัทจำกัด ต่อมาแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือได้รับอนุญาตให้ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นกองทุนหนึ่งในธนาคารแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงและเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยกองทุนตั้งขึ้นตามพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่เกินกว่าร้อยละ ๕๐ มีคณะกรรมการธนาคาร มีอำนาจในการบริหารงานเพื่อประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับของธนาคาร และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น คณะกรรมการธนาคารผู้เสียหายมีมติในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๔๖ (๕๙๙) เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ แต่งตั้งจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ นายชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์ และ นายอุดม สวานายน เป็นคณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติสินเชื่อทุกประเภทที่มีวงเงินเกินกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมีมติในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๔๔ (๕๖๘/๒) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แต่งตั้งจำเลยที่ ๓

เป็นผู้จัดการใหญ่ มีผลตั้งแต่วันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๔ มีหน้าที่ควบคุม ดูแลและบังคับบัญชา สายงานภายในของธนาคารผู้เสียหาย รวมทั้งฝ่ายธุรกิจตลาดทุน สายงานธุรกิจต่างประเทศและตลาดการเงิน สายงานสินเชื่อภาคเหนือและนครหลวงตะวันตก และตามสัญญาว่าจ้างลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จำเลยที่ ๓ มีคำสั่งแต่งตั้งจำเลยที่ ๕ ถึงที่ ๑๒ และ นายดุสิต เติงนิยม เป็นคณะกรรมการสินเชื่อ โดยมีจำเลยที่ ๕ เป็นประธานกรรมการ นายดุสิต เป็นรองประธานกรรมการ และ นายศักดิ์ เฉียบแหลม เป็นเลขานุการ มีหน้าที่อนุมัติสินเชื่อภายในวงเงินที่ธนาคารกำหนด กลั่นกรองการเสนอขออนุมัติสินเชื่อ หรือปรับปรุงหนี้ต่อคณะกรรมการบริหาร โดยให้คณะกรรมการสินเชื่อมีอำนาจอนุมัติวงเงินสินเชื่อ ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๒ นอกจากได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสินเชื่อแล้วยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการอาวุโส ผู้บริหารสายงานสินเชื่อภาคเหนือและนครหลวงตะวันตก มีจำเลยที่ ๑๖ เป็นผู้อำนวยการฝ่าย จำเลยที่ ๑๕ เป็นรองผู้อำนวยการฝ่าย และจำเลยที่ ๑๓ เป็นหัวหน้าส่วนปฏิบัติการหน้าที่ผู้บริหารงานธุรกิจสัมพันธ์ กับกลุ่มงานฝ่ายวิเคราะห์สินเชื่อก่อสร้าง และพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมีจำเลยที่ ๑๗ เป็นผู้อำนวยการฝ่าย จำเลยที่ ๑๔ เป็นรองผู้อำนวยการฝ่าย จำเลยที่ ๒๐ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มี นางปรานอม แสงสุวรรณเมฆา นายธเนศวร์ สิงคาลวณิช และจำเลยที่ ๒๖ เป็นกรรมการ ฐานะการเงินของบริษัท ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ และวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีผลขาดทุนสะสม ๖,๓๘๓,๕๓๒,๗๘๐ บาท ๗,๗๐๐,๒๒๒,๔๕๒ บาท และ ๖,๘๐๒,๙๗๑,๑๕๑ บาท ตามลำดับ โดยมีบริษัทที่เกี่ยวข้องในส่วนกรรมการและหรือผู้ถือหุ้น กับจำเลยที่ ๒๐ คือ จำเลยที่ ๑๘ จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๓๘ ทุนเริ่มจดทะเบียน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบกิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ซื้อขาย จัดสรร รวมถึงธุรกิจด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับที่ดิน ขณะเกิดเหตุมีจำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ เป็นกรรมการ เคยเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) กับสถาบันการเงิน ภายหลังมีการปรับโครงสร้างหนี้แล้วเมื่อปี ๒๕๔๒ ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๖ ปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๔ มีผลขาดทุนสะสม ๒๓๗,๖๗๔,๔๕๖.๐๖ บาท ๒๐๗,๘๕๑,๔๓๒.๘๗ บาท และ ๒๐๖,๘๘๖,๕๔๙.๗๖ บาท ตามลำดับ จำเลยที่ ๑๙ จดทะเบียน เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ทุนจดทะเบียนและชำระแล้ว ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีจำเลยที่ ๒๓ และที่ ๒๔ เป็นกรรมการ จากงบการเงินของจำเลยที่ ๑๙

มีผลขาดทุนจากการดำเนินงานหลายปี ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๔ มีส่วนของผู้ถือหุ้นติดลบ ๓,๒๐๐,๐๓๑,๙๔๑ บาท และ ๓,๑๖๑,๙๐๒,๗๘๒ บาท ตามลำดับ จำเลยที่ ๒๒ จัดทะเบียนวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๓๙ ทุนจดทะเบียน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทุนชำระแล้ว ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท มีผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๖ ปี ๒๕๔๕ และปี ๒๕๔๔ ขาดทุน ๒,๔๙๙.๕๔ บาท ๗,๙๙๙.๒๘ บาท และ ๑๑,๒๘๓.๓๒ บาท ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีบริษัท ทอปเปอร์แมนเนจเมนท์ จำกัด และบริษัท ชะอำดีเวลลอปเมนท์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องและมีการปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารผู้เสียหาย โดยจำเลยที่ ๑๘ ได้รับอนุมัติสินเชื่อประเภทตัวสัญญาใช้เงินจากธนาคารผู้เสียหาย ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยที่ ๑๙ ได้รับอนุมัติสินเชื่อในโครงการ “กลยุทธ์ 4000” จากธนาคารผู้เสียหาย ๙,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และธนาคารผู้เสียหายขายหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ให้แก่จำเลยที่ ๒๒ ราคารวม ๑,๑๘๕,๗๓๕,๓๘๐ บาท ภายหลังจากธนาคารผู้เสียหายอนุมัติสินเชื่อ ให้แก่จำเลยที่ ๑๘ ที่ ๑๙ และขายหุ้นบุริมสิทธิให้แก่จำเลยที่ ๒๒ แล้ว ปรากฏว่าในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ นายรัชชัย บังเกิดสิงห์ และ นายเวชยันต์ ประสาทเสรี กับพวก ในฐานะผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ ซึ่งตรวจสอบกิจการ สินทรัพย์ และหนี้สินของธนาคารพาณิชย์ ตามแผนการปฏิบัติงานประจำปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เข้าตรวจสอบธนาคารผู้เสียหายพบว่า กรณีให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑๙ จำนวน ๙,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ผู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยขณะนั้นจึงมีคำสั่งให้ธนาคารผู้เสียหายตั้งคณะกรรมการที่มีความเป็นอิสระจากการให้สินเชื่อดังกล่าว เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑๙ และดำเนินการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการให้สินเชื่อ ทั้งให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ดำเนินการตรวจสอบเส้นทางเดินเงินกรณีธนาคารผู้เสียหายให้สินเชื่อแก่กลุ่มบริษัทจำเลยที่ ๒๐ ต่อไปด้วย ซึ่งจากการตรวจสอบกระแสเงินกู้ที่จำเลยที่ ๑๙ ได้รับจากธนาคารผู้เสียหาย สาขาพระปิ่นเกล้า เป็นแคชเชียร์เช็ค ๑๑ ฉบับ รวม ๗,๙๘๕,๗๖๒,๐๐๐ บาท นั้น แคชเชียร์เช็คจำนวน ๖ ฉบับ รวม ๒,๕๔๐,๐๙๖,๐๐๐ บาท มีการนำฝากเข้าบัญชีจำเลยที่ ๑๙ ที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาศรียาน และปรากฏพฤติกรรมในการทำธุรกรรมเบิกถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวระหว่างบุคคลหรือบริษัทที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบริษัทจำเลยที่ ๒๐ หลายขั้นตอน และยังนำไปให้จำเลยที่ ๒๑ ซื้อหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพของจำเลยที่ ๒๐ ทั้งหมดเป็นเงิน ๓๖๙,๖๘๕,๒๐๐ บาท ซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน ๑๙๗,๖๒๒,๕๕๕ บาท โอนให้บุคคลต่าง ๆ

ในกลุ่มบริษัทจำเลยที่ ๒๐ ส่วนที่เหลืออีก ๕ ฉบับ ถูกนำไปชำระหนี้รีไฟแนนซ์กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓ ฉบับ เป็นเงิน ๔,๔๔๕,๑๓๐,๐๐๐ บาท และนำไปซื้อหุ้นบุริมสิทธิชนิดแปลงสภาพของจำเลยที่ ๒๐ คืนจากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในนามของจำเลยที่ ๒๑ จำนวน ๒ ฉบับ เป็นเงิน ๑,๐๐๐,๕๓๖,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังพบว่า เงินกู้จำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ที่จำเลยที่ ๑๘ ได้รับจากธนาคารผู้เสียหาย นั้น มีจำนวน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้ถูกนำไปชำระเป็นค่าธรรมเนียมเงินกู้ที่จำเลยที่ ๑๙ กู้ไปจากธนาคารผู้เสียหาย และจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถูกนำไปชำระค่ามัดจำรีไฟแนนซ์ที่จำเลยที่ ๑๙ มีต่อธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ด้วย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องไปให้ถ้อยคำ โดยธนาคารผู้เสียหายได้ชี้แจงเป็นหนังสือและส่งรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑๙ และการขายหุ้นบุริมสิทธิให้แก่จำเลยที่ ๒๒ ประกอบการพิจารณา หลังจากนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายพร้อมเอกสารหลักฐานเสนอต่อคณะกรรมการประสานงานการดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการประสานงานการดำเนินคดีในความผิดตามกฎหมายการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อพิจารณาว่า ควรดำเนินคดีตามกฎหมายหรือไม่ คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติให้ธนาคารแห่งประเทศไทยดำเนินคดีแก่ผู้บริหารธนาคารผู้เสียหายกับพวกและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยลงนามในหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษ ดำเนินการตามกฎหมายแก่ผู้บริหารธนาคารผู้เสียหายกับพวกว่า ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริตกรณีการให้สินเชื่อแก่จำเลยที่ ๑๙ จำนวน ๙,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และกรณีขายหุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพของจำเลยที่ ๒๐ ให้แก่จำเลยที่ ๒๒ โดยไม่ได้รับชำระราคาทันที ส่วนกรณีธนาคารผู้เสียหายได้อนุมัติสินเชื่อประเภทตัวสัญญาใช้เงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยที่ ๑๘ โดยมีขอบ หากพบว่าผู้ใดมีส่วนร่วมกระทำความผิดหรือให้ความช่วยเหลือให้ความสะดวกในการกระทำความผิด หรือปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายในความผิดใดแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยประสงค์ที่จะร้องทุกข์กล่าวโทษดำเนินคดีด้วย ต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบว่า กรณีดังกล่าวอาจจะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาตรา ๑๑ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และประมวลกฎหมายอาญา เป็นกรณีที่ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ตรวจสอบไต่สวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมาวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ยึดอำนาจปกครองประเทศ และมีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิ้นสุดลง กับมีประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๙ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โดยให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่ง หรือ คตส. มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการกระทำของบุคคลใด ๆ ที่เห็นว่าเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือหลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรอันเป็นการกระทำให้เกิด ความเสียหายแก่รัฐ อีกทั้งมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกรณีอื่น ๆ อีกหลายประการ รวมทั้งมีอำนาจ พิจารณาเรื่องใด ๆ ที่เห็นควรตรวจสอบเรื่องที่มีผู้เสนอข้อมูลหรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ ของหน่วยงานอื่นใด และให้มีอำนาจเรียกสำนวนหรือเรื่องที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ หรือเรียกสำนวนการสอบสวน หรือการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมาพิจารณา และให้ใช้เป็นสำนวนการตรวจสอบของ คตส. ในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ คตส. จึงได้เรียกสำนวนคดี จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมาดำเนินการตรวจสอบ ตามอำนาจหน้าที่แล้วมีความเห็นควรให้ดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยทั้งยี่สิบเจ็ด จากนั้นส่งมอบสำนวน ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำนวนเสนออัยการสูงสุด อัยการสูงสุดได้พิจารณาสำนวนการตรวจสอบไต่สวนและเอกสารต่าง ๆ แล้ว เห็นว่ายังมีข้อไม่สมบูรณ์ พอที่จะยื่นฟ้องต่อศาล จึงได้มีการตั้งคณะทำงานร่วมระหว่างคณะทำงานผู้แทนอัยการสูงสุด และคณะทำงานผู้แทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อคณะทำงานร่วมได้รวบรวมข้อไม่สมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงแจ้งให้โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งยี่สิบเจ็ดเป็นคดีนี้ ต่อมาศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ว่า เมื่อพิจารณาถึงฐานะ และผลการดำเนินงานของจำเลยที่ ๑๘ ที่ ๑๙ รวมถึงจำเลยที่ ๒๐ และบริษัทในกลุ่มต่างอยู่ในสภาพ มีหนี้สินเป็นจำนวนมากและไม่มีรายได้ต่อเนื่องกันมาหลายปี การชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้มีจำนวนน้อยมาก

มีดอกเบีย้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมาก แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า จำเลยที่ ๑๘ และที่ ๑๙ มีฐานะการเงินที่ไม่มั่นคง ไม่อยู่ในฐานะที่จะชำระหนี้ที่ขอสินเชื่อได้ และแม้ว่าในการขอสินเชื่อของจำเลยที่ ๑๘ จะอ้างว่าเป็นการขอสินเชื่อเพื่อนำไปซื้อที่ดินขายซึ่งได้แสดงประมาณการว่าจะมีผลกำไรนำมาชำระหนี้ให้แก่ธนาคารผู้เสียหายได้ เช่นเดียวกับการขอสินเชื่อของจำเลยที่ ๑๙ ที่เป็นการขอสินเชื่อเพื่อทำโครงการ “กฤษดาชิตี 4000” และตามแผนงานที่เสนอคาดว่าจะมีกำไรสามารถนำเงินมาชำระหนี้ได้เช่นกันนั้น เมื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของทั้งสองกรณีโดยละเอียดแล้ว สำหรับการขอสินเชื่อของจำเลยที่ ๑๘ เพื่อซื้อที่ดินที่มีศักยภาพเก็บไว้เองหรือจำหน่ายในราคาที่เหมาะสม มีลูกค้าหลักคือ จำเลยที่ ๒๐ มีเอกสารแนบคำขอสินเชื่อเป็นบันทึกข้อตกลงซื้อขายที่ดินระหว่างจำเลยที่ ๑๘ กับจำเลยที่ ๒๐ ซึ่งเมื่อได้พิจารณาฐานะของจำเลยที่ ๒๐ ซึ่งเป็นหนี้กับสถาบันการเงินหลายแห่ง และมีการปรับโครงสร้างหนี้ โดยเฉพาะตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับธนาคารผู้เสียหายมีเงื่อนไขห้ามมิให้จำเลยที่ ๒๐ ก่อหนี้เพิ่ม ในบันทึกข้อตกลงระหว่างจำเลยที่ ๑๘ กับจำเลยที่ ๒๐ เองก็ยังมีข้อตกลงให้จำเลยที่ ๑๘ ต้องหาแหล่งเงินทุนให้แก่จำเลยที่ ๒๐ ด้วย จึงแจ้งชัดว่าจำเลยที่ ๒๐ ไม่อยู่ในฐานะที่จะซื้อที่ดินจากจำเลยที่ ๑๘ ได้ตามที่กล่าวอ้าง ดังนั้นข้อที่ว่าจำเลยที่ ๑๘ จะนำเงินกำไรที่ได้จากการขายที่ดินมาชำระหนี้ให้แก่ธนาคารผู้เสียหายได้ จึงเป็นข้อกล่าวอ้างที่เลื่อนลอยปราศจากเหตุผล และไม่มีข้อมูลใด ๆ สนับสนุน ส่วนโครงการที่จำเลยที่ ๑๙ นำเสนอเพื่อขออนุมัติสินเชื่อ นั้นเป็นโครงการขนาดใหญ่ วงเงินที่ขอสินเชื่อสูงถึง ๑๑,๖๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่มีเอกสารแนบมาด้วยเพียง ๒ รายการ คือ พังโครงการและประมาณการทางการเงิน ภายหลังธนาคารผู้เสียหายมีหนังสือแจ้งให้จำเลยที่ ๑๙ จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม จึงมีการส่งสำเนาโฉนดที่ดิน รายงานการประเมินโดยผู้ประเมิน ๒ ราย แผนการก่อสร้าง รายงานสิ่งแวดล้อม ส่วนการตลาด ลูกค้ำกลุ่มเป้าหมาย สำหรับรายงานความเป็นไปได้เบื้องต้นของโครงการเพิ่งจัดทำเสร็จหลังจากยื่นคำขอสินเชื่อในวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ แสดงว่าขณะยื่นคำขอสินเชื่อจำเลยที่ ๑๙ ยังไม่ได้จัดทำรายละเอียดของข้อมูลที่จำเป็นของโครงการ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงมีข้อสงสัยว่าจำเลยที่ ๑๙ มีความตั้งใจที่จะทำโครงการจริงหรือไม่ เมื่อพิจารณาประมาณการทางการเงินรายการค่าพัฒนาที่ดิน ๒,๔๖๒,๑๑๔,๗๖๑ บาท ก็มีแต่ประมาณการค่าก่อสร้าง ไม่มีแบบก่อสร้างหรือรายละเอียดประกอบแบบ ส่วนรายงานการประเมินราคาหลักประกันของบริษัท ซาลแมนน์ (ฟาร์อีสท์) จำกัด ผู้ประเมินก็เพิ่งออกสำรวจในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

เป็นวันเดียวกับที่จำเลยที่ ๑๙ ยื่นคำขอสินเชื่อและเพิกจัดทำรายงานการประเมินราคาที่ดินหลักประกัน ส่งให้ธนาคารผู้เสียหายในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นการจัดทำขึ้นอย่างเร่งรีบ ทำให้มีข้อผิดพลาด เช่น ตามรายงานการประเมินราคาดังกล่าวระบุว่าได้ใช้แนวทางการพัฒนาเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม ที่ปลอดภาระศุลกากร โดยรายการค่าก่อสร้างด้านศุลกากร ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ทั้ง ๆ ที่จำเลยที่ ๑๙ ไม่ได้ขอสินเชื่อเพื่อทำโครงการปลอดศุลกากร ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเลยที่ ๑๙ นำเสนอมาทันทีหมด ล้วนแต่เป็นการกล่าวอ้างลอย ๆ ไม่มีข้อมูลสนับสนุน ไม่มีการวิจัยหรือสำรวจทางการตลาด ที่ดินในโครงการยังมีบุคคลภายนอกถือกรรมสิทธิ์ร่วมกับจำเลยที่ ๑๙ และบริษัท เคแอนด์ วี เอส อาร์ เอส การ์เด็นโฮม จำกัด ๒๕ แปลง คิดเป็นสัดส่วนกรรมสิทธิ์ของบุคคลภายนอกถึง ๑๘๘ ไร่ จำเลยที่ ๑๙ ไม่มีแผนงานหรือแนวทางที่จะได้ที่ดินดังกล่าวมาโดยวิธีใด ด้วยงบประมาณจำนวนเท่าใด หากไม่อาจรวบรวมจัดซื้อที่ดินจากบุคคลภายนอกให้เชื่อมต่อกันทั้งแปลงย่อมไม่อาจดำเนินโครงการได้ ประการสำคัญจำเลยที่ ๑๙ ไม่มีแผนงานเกี่ยวกับระยะเวลาเริ่มลงมือดำเนินโครงการ ไม่มีแผนงานการพัฒนา เป็นรายไตรมาส ไม่มีใบอนุญาตจัดสรร ไม่มีแบบก่อสร้าง ไม่มีแบบพัฒนาสาธารณูปโภค ไม่มีแม้แต่แบบพิมพ์เขียวภาพรวมของโครงการ ที่จำเลยที่ ๑๙ อ้างว่าจะมีจำเลยที่ ๒๐ เป็นพันธมิตรร่วมในการลงทุน โดยมีบันทึกความเข้าใจกับจำเลยที่ ๒๐ โดยตกลงให้จำเลยที่ ๒๐ เป็นผู้ลงทุนพัฒนาโครงการ พร้อมบริหารโครงการและการขาย ซึ่งตลอดโครงการต้องใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น ๔,๔๙๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ ๒๐ ไม่อยู่ในฐานะที่จะหาเงินมาร่วมลงทุนเพื่อพัฒนาสาธารณูปโภค ร่วมกับจำเลยที่ ๑๙ ได้ตั้งวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังได้ว่า ในขณะที่จำเลยที่ ๑๘ และที่ ๑๙ ขอสินเชื่อขึ้น จำเลยทั้งสองมีฐานะการเงินไม่มั่นคง ความสามารถในการหารายได้ต่ำจนไม่น่าเชื่อว่าจะชำระหนี้ได้ มีเหตุอันควรสงสัยว่าไม่ได้ประกอบธุรกิจจริงจังกและไม่ปรากฏรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ เข้าลักษณะ เป็นลูกหนี้ที่ไม่อาจชำระหนี้ได้หรืออาจชำระหนี้ได้ยาก ซึ่งต้องห้ามให้สินเชื่อตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การให้สินเชื่อที่เล็งเห็นได้ว่าจะเรียกคืนไม่ได้ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๒ และคำสั่งธนาคารกรุงไทย ที่ ๖.๒๒๒/๒๕๔๕ เรื่อง นโยบายสินเชื่อ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ ข้อ ๓.๑.๓ ข้อย่อย ๒ ก. การที่ธนาคารผู้เสียหายอนุมัติสินเชื่อให้แก่จำเลยที่ ๑๘ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และอนุมัติสินเชื่อ ให้แก่จำเลยที่ ๑๙ จำนวน ๙,๙๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นการไม่ชอบ ส่วนกรณีที่ดินธนาคารผู้เสียหาย ขายหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ให้แก่จำเลยที่ ๒๒ ราคารวม ๑,๑๘๕,๗๓๕,๓๘๐ บาท

ด้วยการให้เครดิตชำระเงินภายใน ๔ เดือน แม้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จะมีได้นิยามการให้สินเชื่อว่ารวมถึงกรณีการเป็นเจ้าหนี้อันเนื่องจากการขายหุ้นด้วยการให้เครดิต ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ไว้ด้วย แต่เมื่อพิจารณาคำสั่งที่ ๘.๑๕๓/๒๕๔๖ เรื่อง อำนาจในการอนุมัติสินเชื่อ และปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ข้อ ๒.๑ คำนิยาม ๒.๑.๙ ที่ว่า สินเชื่อ หมายถึง เงินให้สินเชื่อและภาระผูกพัน และคำสั่งที่ ๘.๒๒๒/๒๕๔๕ เรื่อง นโยบายสินเชื่อ ข้อ ๒.๕ ว่าด้วยความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ ในข้อ ๒.๕.๔ ที่ว่าความเสี่ยงจากการชำระเงินหมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเมื่อต้องมีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างคู่สัญญาในวันเวลาเดียวกัน ซึ่งธนาคารทำธุรกรรมในส่วนที่รับผิดชอบแล้ว แต่ไม่ได้รับสิ่งแลกเปลี่ยนกลับมาจากคู่สัญญา จึงแปลงสภาพเป็นความเสี่ยงจากการให้กู้ยืมโดยตรงแล้ว ย่อมเห็นได้ว่าการขายหุ้นบุริมสิทธิของจำเลยที่ ๒๐ ให้แก่จำเลยที่ ๒๒ โดยให้เครดิตชำระเงินภายใน ๔ เดือน ถือเป็นกรให้สินเชื่ออย่างหนึ่ง จึงจำต้องปฏิบัติตามระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวกับการให้สินเชื่อเช่นกัน ข้อเท็จจริงได้ความจากการไต่สวนว่า จำเลยที่ ๓ เจรจากับจำเลยที่ ๒๕ และได้ขอยุติว่าให้จำเลยที่ ๒๕ หาดำเนินมาซื้อหุ้นบุริมสิทธิในราคา ๑๐ บาท บวกต้นทุนในการถือครอง (carrying cost) ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดี ประเภทเงินกู้แบบกำหนดระยะเวลา (MLR) โดยให้เวลาชำระเงินค่าหุ้น ๔ เดือน แต่ขณะนั้นยังไม่ทราบได้ว่าจำเลยที่ ๒๕ จะใช้บริษัทใดเป็นผู้ซื้อ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการบริหารธนาคารผู้เสียหายจึงมีมติให้เจรจายขายหุ้นบุริมสิทธิ ๑๑๘,๕๗๓,๕๓๘ หุ้น ในราคาหุ้นละ ๑๐ บาท บวกด้วย carrying cost ในอัตรา MLR ให้แก่ผู้ที่แสดงความสนใจ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ใช้สิทธิออกเสียงคัดค้านการลดทุนหุ้นบุริมสิทธิทั้งหมด รวมทั้งใช้สิทธิในฐานะเจ้าหนี้ยับยั้งการลดทุนหุ้นบุริมสิทธิ หากเสียงส่วนใหญ่อนุมัติการลดทุนหุ้นบุริมสิทธิเห็นควรให้ใช้สิทธิเพิ่มทุนเพื่อรักษาสิทธิในการรับใบสำคัญแสดงสิทธิ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๖ ธนาคารผู้เสียหายโดยจำเลยที่ ๕ ในฐานะรักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่ทำสัญญาขายหุ้นบุริมสิทธิให้แก่จำเลยที่ ๒๒ กำหนดชำระราคาหุ้นวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๗ โดยไม่มีการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยที่ ๒๒ ตามนโยบายสินเชื่อ ทั้งมีการมอบฉันทะให้จำเลยที่ ๒๒ ไปออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้นของจำเลยที่ ๒๐ ทั้งที่ยังไม่มีการชำระค่าหุ้น จึงเป็นการฝ่าฝืนต่อคำสั่งที่ ๘.๒๒๒/๒๕๔๕ เรื่อง นโยบายสินเชื่อ ข้อ ๒.๕ ว่าด้วยความเสี่ยงในการให้สินเชื่อ ในข้อ ๒.๕.๔ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ

พิเคราะห์แล้ว ปัญหาต้องวินิจฉัยประการแรกมีว่า คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อรัฐ หรือ คตส. มีอำนาจดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ และได้ทำการไต่สวนโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จำเลยที่ ๑ โต้แย้งว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๐ เรื่อง การตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ในปัญหานี้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในคดีหมายเลขแดงที่ ๑/๒๕๕๐ เคยส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแล้ว และศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า บทบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ตามคำวินิจฉัยที่ ๕/๒๕๕๑ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคท้าย กำหนดว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงต้องถือตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว คตส. จึงมีอำนาจดำเนินคดีแก่จำเลยที่ ๑ ได้ การกระทำของ คตส. ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยประการต่อไปว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ องค์คณะเสียงข้างมาก เห็นว่า โจทก์มี นายชัยณรงค์ อินทรมิทรัพย์ อดีตกรรมการบริหารธนาคารผู้เสียหายมาไต่สวนได้ความว่า พยานรู้จักจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ เป็นน้องชายของ ร้อยเอก สุชาติ เขาว์วิศิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในสมัยรัฐบาลของจำเลยที่ ๑ พยานเข้าร่วมการประชุมพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อให้แก่จำเลยที่ ๑๙ คณะกรรมการบริหารธนาคารผู้เสียหายมีจำนวน ๕ คน ได้แก่ พยาน นายอุดม สาวนายอน จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ และที่ ๔ คณะกรรมการดังกล่าวมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการธนาคารมอบอำนาจ เช่น พิจารณากลับกรองหรืออนุมัติสินเชื่อ ปรับปรุงหนี้ และตัดหนี้สูญตามอำนาจที่กำหนด พิจารณากลับกรองหรืออนุมัติการลงทุนหรือขายหลักทรัพย์ที่ธนาคารผู้เสียหายลงทุน ขณะเกิดเหตุคณะกรรมการบริหารมีจำเลยที่ ๓ เป็นกรรมการผู้จัดการ คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่พิจารณาสินเชื่อนอกเหนือจากอำนาจของคณะกรรมการสินเชื่อระดับต่าง ๆ ซึ่งมีวงเงินสูงเกินกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยธนาคารผู้เสียหายกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อไว้ โครงการที่จำเลยที่ ๑๙ ขออนุมัติสินเชื่อเป็นโครงการ

เพื่อพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสนามบินสุวรรณภูมิ และต้องใช้วิธีการรวบรวมที่ดินแปลงใหญ่จำนวนถึง ๔,๐๐๐ ไร่ ทั้งโครงการของเอกชนไม่สามารถออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินได้ จากการตรวจสอบสถานภาพทางการเงินของจำเลยที่ ๑๙ พบว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้เนื่องจากมีผลประกอบการขาดทุนมาโดยตลอด ในวันประชุมพยานได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๒ แจ้งในทำนองว่า เรื่องของจำเลยที่ ๑๙ นั้น “ซุเปอร์บอส” ตกงแล้วอย่าสอบถามข้อมูลมากนัก และขอให้พิจารณาไปโดยเร็ว พยานเข้าใจว่าการพูดในลักษณะนี้หมายถึงการสั่งเพราะพยานทราบนิสัยของจำเลยที่ ๒ พยานเข้าร่วมประชุมกับจำเลยที่ ๒ หลายครั้ง คำว่า “ซุเปอร์บอส” พยานเข้าใจว่าหมายถึงจำเลยที่ ๑ พยานเคยได้ยินจำเลยที่ ๒ ใช้สรรพนามว่า “ซุเปอร์บอส” หรือ “บ๊อบบอส” เมื่อกล่าวอ้างถึงจำเลยที่ ๑ พยานเชื่อว่าจำเลยที่ ๑ น่าจะมีส่วนในการสนับสนุนให้มีการอนุมัติสินเชื่อให้แก่บริษัทจำเลยที่ ๑๙ เพราะโดยปกติธนาคารผู้เสียหายจะไม่ค่อยอนุมัติสินเชื่อรายใหญ่ และพนักงานของธนาคารมีศักยภาพในการวิเคราะห์สินเชื่อ้อย เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์อื่น ต่อมาภายหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๐ รัฐบาลมีนโยบายให้ธนาคารผู้เสียหายปล่อยสินเชื่อเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ธนาคารผู้เสียหายจึงปล่อยสินเชื่อร่วมกับธนาคารพาณิชย์อื่น แต่กรณีจำเลยที่ ๑๙ ธนาคารผู้เสียหายกลับปล่อยสินเชื่อรายใหญ่เพียงลำพัง เป็นเรื่องผิดปกติจึงต้องมีการสั่งการจากผู้มีอำนาจระดับสูงอย่างแน่นอน ในการประชุมคณะกรรมการบริหารธนาคารผู้เสียหายเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีกรรมการบริหารเข้าร่วมประชุม ๕ คน การพิจารณาสินเชื่อรายจำเลยที่ ๑๙ เป็นสินเชื่อรายใหญ่ เสนอวาระอันดับต้น ปกติต้องให้หัวหน้าสายงานเป็นผู้นำเสนอ แต่ในวันดังกล่าว นายไพโรจน์ รัตนโสภาน์ หัวหน้าสายงานสินเชื่อไม่อยู่ในที่ประชุม มีเพียงเจ้าหน้าที่สายงานเป็นผู้นำเสนอแทน พยานทักท้วงแล้วว่าพิจารณาไม่ได้ พยานเห็นว่าโครงการดังกล่าวไม่น่าเป็นไปได้ และไม่เห็นด้วย เนื่องจากที่ดินที่ตั้งโครงการมีปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน ความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารจำเลยที่ ๑๙ และที่ ๒๐ ไม่เพียงพอเพราะมีภาระหนี้กับหลายสถาบันการเงิน การศึกษาโครงการเป็นเพียงสมมติฐานเท่านั้น ไม่มีรายละเอียดชัดเจน พยานยืนยันว่าในการประชุมดังกล่าวพยานไม่ได้ให้ความเห็นชอบอนุมัติสินเชื่อรายนี้ พยานเคยให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ว่า ก่อนประชุมคณะกรรมการบริหารธนาคารผู้เสียหาย ครั้งที่ ๔๘/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ จำเลยที่ ๒ โทรศัพท์แจ้งพยานว่า อย่าคัดค้านโครงการที่จำเลยที่ ๑๙ ขอสินเชื่อ

เนื่องจาก นายบุญคลี ปลั่งศิริ ได้ประสานมาว่า “ซูปเปอร์บอส” ได้ดูโครงการแล้วเป็นโครงการที่ดี ขณะนั้น นายบุญคลี ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหารบริษัท ชิน คอร์ปอเรชั่น จำกัด ซึ่งจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ก่อตั้งและถือหุ้นใหญ่ คำว่า “ซูปเปอร์บอส” หมายถึงจำเลยที่ ๑ หรือ คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เนื่องจากจำเลยที่ ๒ ซอปปุดภาษาอังกฤษ และเมื่อจะกล่าวถึงจำเลยที่ ๑ หรือ คุณหญิงพจมาน ก็จะใช้คำแทนว่า “ซูปเปอร์บอส” เสมอ จำเลยที่ ๑ เป็นผู้แต่งตั้งพี่ชายของจำเลยที่ ๒ คือ ร้อยเอก สุชาติ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแทน นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ต่อมาวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ พยานให้การเพิ่มเติมว่า จำเลยที่ ๑ คุณหญิงพจมาน หรือบุคคลใกล้ชิดเข้าแทรกแซงการบริหารงานของธนาคารผู้เสียหาย โดยปรากฏชัดเจนภายหลังมีการเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จาก นายสมคิด เป็น ร้อยเอก สุชาติ กรณ์ คุณหญิงพจมาน มีวิธีการเข้าแทรกแซง โดยให้คนใกล้ชิดติดต่อซื้อทรัพย์สินอันเกิดจากหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารผู้เสียหายเป็นประจำและได้รับเงื่อนไขพิเศษกว่าบุคคลทั่วไป คำว่า “ซูปเปอร์บอส” หมายถึงจำเลยที่ ๑ เพราะหากเป็น คุณหญิงพจมาน ต้องมีชื่อ นางสาว มั่นคงเจริญ คนใกล้ชิดเข้ามาเกี่ยวข้อง ตามทางใต้สวนแม้จะได้ความจาก นายชัยณรงค์ ว่า นายชัยณรงค์ ได้รับโทรศัพท์จากจำเลยที่ ๒ แจ้งว่า เรื่องของจำเลยที่ ๑๙ “ซูปเปอร์บอส” ตกลงแล้ว อย่าสอบถามข้อมูลมากนัก และขอให้พิจารณาไปโดยเร็ว มีลักษณะเป็นการสั่ง คำว่า “ซูปเปอร์บอส” น่าจะหมายถึงจำเลยที่ ๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ ๒ ใช้สรรพนาม “ซูปเปอร์บอส” หรือ “บ๊อบบอส” เมื่อกล่าวอ้างถึงจำเลยที่ ๑ เชื่อว่าจำเลยที่ ๑ น่าจะมีส่วนในการสนับสนุนให้มีการอนุมัติสินเชื่อให้แก่จำเลยที่ ๑๙ แต่ นายชัยณรงค์ เคยให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐว่า คำว่า “ซูปเปอร์บอส” หมายถึงจำเลยที่ ๑ หรือ คุณหญิงพจมาน เมื่อจำเลยที่ ๒ จะกล่าวถึงจำเลยที่ ๑ หรือ คุณหญิงพจมาน ก็จะใช้คำแทนว่า “ซูปเปอร์บอส” เสมอ อันเป็นคำให้การที่ขัดแย้งกัน ทั้งการเบิกความเกี่ยวกับคำว่า “ซูปเปอร์บอส” หรือ “บ๊อบบอส” ว่าหมายถึงจำเลยที่ ๑ เป็นเพียงการคาดเดาไปตามความเข้าใจของ นายชัยณรงค์ เอง นายชัยณรงค์ ไม่เคยรู้จักจำเลยที่ ๑ เป็นการส่วนตัว เพียงแต่อ้างว่าจำเลยที่ ๒ โทรศัพท์มาบอกว่า ซูปเปอร์บอส ตกลงแล้ว อย่าถามข้อมูลมากนักและขอให้พิจารณาไปโดยเร็ว จึงเป็นกรณีที่ นายชัยณรงค์ รับฟังมาจากจำเลยที่ ๒ อีกชั้นหนึ่ง ซูปเปอร์บอส จะเป็นผู้ใด คงมีเพียงจำเลยที่ ๒ เท่านั้น ที่จะยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวได้ หรืออาจเป็นข้อกล่าวอ้างของจำเลยที่ ๒ เองก็ได้ แม้ นายชัยณรงค์

จะเบิกความในชั้นไต่สวนว่า นายชัยณรงค์ ไม่ได้อนุมัติสินเชื่อและโต้แย้งไม่เห็นชอบกับการให้สินเชื่อรายนี้ แต่ นายชัยณรงค์ เบิกความรับว่า คณะกรรมการบริหารมี ๕ คน คือ นายชัยณรงค์ นายอุดม จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ การอนุมัติสินเชื่อต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารทั้ง ๕ คน หาก นายชัยณรงค์ โต้แย้งไม่เห็นชอบก็น่าจะปรากฏในรายงานการประชุมบ้าง แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่ ทั้งหาก นายชัยณรงค์ ไม่อนุมัติเห็นชอบให้สินเชื่อแล้ว ธนาคารผู้เสียหายจะจ่ายเงินสินเชื่อให้แก่ จำเลยที่ ๑๙ ได้อย่างไร นายชัยณรงค์ ไม่เคยโต้แย้งว่ายังไม่มี การอนุมัติสินเชื่อรายนี้ เพิ่งมาโต้แย้ง เมื่อมีการดำเนินคดีแล้ว พยานปาก นายชัยณรงค์ จึงเป็นพยานที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการอนุมัติสินเชื่อดังกล่าว จึงควรรับฟังด้วยความระมัดระวัง ส่วนพยานปาก นายอุดม ก็ได้รับความเพียงว่าก่อนการประชุม นายชัยณรงค์ สอบถามที่หน้าห้องประชุมเพียงว่า จำเลยที่ ๒ ได้โทรศัพท์มาถึง นายอุดม หรือไม่ นายอุดม ตอบว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ได้โทรศัพท์มาหาตน การพิจารณาอนุมัติสินเชื่อให้จำเลยที่ ๑๙ ในส่วนของ นายอุดม จึงมิได้เกิดจากจำเลยที่ ๒ โน้มน้าวให้อนุมัติเพราะได้รับคำสั่งจากจำเลยที่ ๑ พยานปาก นายอุดม จึงเป็นพยานบอกเล่าเช่นกัน พยานหลักฐานของโจทก์ที่ไต่สวนมา ยังไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่า จำเลยที่ ๑ สั่งการผ่านจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๔ ให้อนุมัติสินเชื่อดังกล่าว จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง พิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๑

นายวิชัย เอื้ออังกณกุล

นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์

นายอนันต์ วงษ์ประภารัตน์

นายโสฬส สุวรรณเนตร

นายวุฒิชัย หรุจิตตวิวัฒน์

นายจินดา ปิ่นทะโชติ

นายธงชัย เสนามนตรี

นายวิรุฬห์ แสงเทียน

นายนิพนธ์ ใจสำราญ